

Københavns Universitets bestyrelse

SAGSNOTAT**Vedr.** Økonomisk overblik frem mod budget 2025**Sagsbehandler** Koncern-økonomi/Økonomistyringssektionen**Formål:**

Budgetprocessen for 2025 er igangsat og forløber frem til december 2024, hvor bestyrelsen forelægges forslag til budget for 2025.

Formålet med dette økonomiske overblik er at give bestyrelsen et overblik over de vigtigste pointer og forventede strategiske udfordringer frem mod budget 2025.

Budgettet for 2024 indebærer en betydelig nedsparring i 2024 og budgetoverslagsårene, således at KU's opsparring i 2027 – hvis fremskrivningerne i budgetoverslagsårene holder stik, og der ikke handles – vil være negativ. Nedsparringen skal ses i lyset af, at KU har en langsigtet strategi om at nedbringe sin frie opsparring (dvs. den fleksible egenkapital). Nedsparringen i budgetoverslagsårene vil – såfremt de realiseres – dog ikke være holdbar. Det fremgår af budgettet for 2024, at budgetteringen i budgetoverslagsårene er foreløbig, og at en række centrale budgetforudsætninger skal genbesøges i de kommende års budgetprocesser med henblik på at sikre øget budgetbalance i budgetoverslagsårene.

Derudover fremgår det, at KU arbejder med at styrke grundlaget for den flerårige budgettering og identifikation af budgetmæssige udfordringer med henblik på at styrke processerne omkring governance, tidlig igangsættelse af relevante tiltag mv.

13. MARTS 2024

KONCERN-ØKONOMI

MUSEUMSBYGNINGEN (H)

LOK. 5.2.03

NØRREGADE 10

POSTBOKS 2177

1017 KØBENHAVN K

TLF 35322626

DIR 35323934

mapet@adm.ku.dk

www.oko.ku.dk

REF: MAPET

Afsættet for budget 25

SIDE 2 AF 10

KU's bestyrelse har den 14. december 2023 godkendt KU's budget 2024. Tabel 1 viser det godkendte budget, herunder de budgetoverslagsår, der er afsættet for budgettet for 2025. Det bemærkes, at resultatet for 2023 – efter godkendelse af budgettet for 2024 - er indregnet i tabel 1 og 2, hvilket i 2023 giver en forbedring på ca. 200 mio. kr. ift. Ø2 2023. Der er derudover ikke lagt opdaterede forventninger ind til 2024.

Tabel 1 Budget 2024 – opdateret med R23

mio. kr.	Regnskab	Budget	(BO1)	(BO2)	(BO3)
	2023	2024	2025	2026	2027
	2023-niveau	2024-niveau	2024-niveau	2024-niveau	2024-niveau
Statstilskud	5.634,4	5.753,5	5.707,0	5.701,6	5.701,4
Øvrig tilskud	3.948,7	4.264,3	4.128,3	4.196,2	4.233,0
Salg af varer og tjenesteydelser	581,2	586,6	587,2	615,6	601,7
Andre indtægter	248,9	216,9	222,7	225,0	241,4
Driftsindtægter i alt	10.413,2	10.821,4	10.645,2	10.738,4	10.777,5
Personaleomkostninger	6.245,9	6.515,9	6.623,6	6.667,3	6.725,4
Husleje	1.233,3	1.438,5	1.434,4	1.435,8	1.412,4
Af- og nedskrivninger	208,7	236,9	259,5	289,5	328,6
Øvrige driftsomkostninger	2.905,8	3.283,9	2.893,6	2.685,4	2.600,0
Driftsomkostninger i alt	10.593,8	11.475,3	11.211,1	11.078,0	11.066,3
Resultat før finansielle poster og ledelsesmæssig korrektion	-180,6	-653,9	-565,9	-339,6	-288,8
Finansielle indtægter	193,6	40,0	40,0	40,0	40,0
Finansielle omkostninger	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Forventet resultat ved budget 2024	9,7	-613,9	-525,9	-299,6	-248,8

Det fremgår af tabel 1, at budgetoverslaget for 2025 er et resultat på -525,9 mio. kr. Dette resultat udgør således afsættet for budgetprocessen for 2025.

I de efterfølgende år reduceres de årlige underskud. Dette skal bl.a. ses i sammenhæng med, at der på bygningsområdet er indbudgetteret et besparelseskra på 74,8 mio. kr. i 2025 stigende til 271,4 mio. kr. i 2027, som teknisk bringer bygningsbudgettet i balance fra 2025 og frem.

Det negative resultat på 525,9 mio. kr. i 2025 og det tilsvarende forbrug af opsparing kan henføres til følgende:

- 262,8 mio. kr. vedrører fakulteterne, som budgetterer med at anvende mere end, hvad de har fået tildelt i rammeprocessen, hvilket finansieres af deres decentrale opsparinger.
- 133,7 mio. kr. vedrører bygningsområdet. Merforbruget finansieres af opsparingen på bygningsområdet.
- 129,4 mio. kr. afspejler, at de udmeldte DR-10 rammer til universitets enheder overstiger KU's finanslovsbevilling med dette beløb.

Merudmeldingerne vedrører blandt andet følgende; nyt studieadministrativt system, Strategi 2030, meromkostninger på it-området samt uddeling til fakulteterne på forårets målplansmøder.

SIDE 3 AF 10

KU's opsparing

Tabel 2 nedenfor viser udviklingen i KU's opsparing, som den følger af budgettet for 2024 og regnskabet for 2023. Opsparingen svarer til den såkaldte fleksible egenkapital, som udgør den del af KU's egenkapital, der vedrører det løbende over/underskud i resultatopgørelsen.

KU styrer efter et pejlemærke om, at opsparingen skal udgøre 7,5 procent af omsætningen, hvilket svarer til et opsparingsniveau på ca. 800 mio. kr. Opsparingsniveauet kan ud fra konkrete omstændigheder fluktuerer heromkring.

Det fremgår bl.a. af tabel 2, at der i de kommende år foreløbigt budgetteres med en væsentlig nedsparring. Det fremgår endvidere, at nedsparringstakten varierer mellem de forskellige typer af opsparing.

Den centrale opsparing bliver således negativ i 2025, og den negative opsparing reduceres herefter med ca. 100 mio. kr. årligt. Såfremt besparelseskravene på bygningsområdet ikke realiseres, vil nedsparringen være højere.

Der er således ikke centralt råderum, der i 2025 kan finansiere nye tiltag i koncernbudgettet (der er dog i råderummet afsat midler til strategi 2030). Såfremt det negative træk på den centrale opsparing forøges, vil dette således medføre, at den centrale ramme i tilsvarende grad låner opsparing fra fakulteterne.

Tabel 2 udviklingen i KU's opsparing – budget 2024, opdateret med regnskab 2023

SIDE 4 AF 10

mio. kr.	R2022	R2023	Budget 2024	(BO1) 2025	(BO2) 2026	(BO3) 2027
Fakulteternes opsparing						
Opsparing primo	1.328,7	1.302,2	1.233,0	938,8	675,9	489,9
Årets resultat	-26,4	-69,2	-294,2	-262,8	-186,0	-162,9
Opsparing ultimo	1.302,2	1.233,0	938,8	675,9	489,9	327,1
Central opsparing bygningsområdet						
Opsparing primo	325,1	434,8	410,3	187,3	53,6	53,6
Årets resultat	109,7	-24,5	-223,0	-133,7	0,0	0,0
Opsparing ultimo	434,8	410,3	187,3	53,6	53,6	53,6
Central opsparing ekskl. bygningsområdet						
Opsparing primo	414,1	95,2	198,6	101,9	-27,5	-141,0
Årets resultat	-318,9	103,4	-96,7	-129,4	-113,5	-85,9
Opsparing ultimo	95,2	198,6	101,9	-27,5	-141,0	-226,9
KU i alt						
Opsparing primo	2.067,9	1.832,2	1.841,9	1.228,0	702,1	402,6
Årets resultat	-235,6	9,7	-613,9	-525,9	-299,5	-248,7
Opsparing ultimo	1.832,2	1.841,9	1.228,0	702,1	402,6	153,8

Note: Der er indarbejdet teknisk korrektion vedr. bygningsområdet under øvrige driftsomkostninger; 74,8 mio. kr. i 2025, 250,2 mio. kr. i 2027. Oversigten er opdateret med regnskab 2023, budgettårene vil blive opdateret frem mod udarbejdelse af budget 2025. KU-central indeholder følgende områder: FA, Strategiske satsninger (pulje til strategi 2030 og økonomisk råderum), Niels Bohr Arkivet, pulje til elever og praktikanter; KU's fordelingssted samt finansielle poster.

Risikobillede og centrale budgetområder i budgetprocessen for 2025

I dette afsnit gennemgås en række udvalgte budgetområder, som der skal tages aktivt stilling til i budgetprocessen for 2025, og som muligvis kan bidrage til enten at forbedre eller forværre det afsæt for 2025, der følger af budgetoverslagsårene i budget 2024. Gennemgangen vil centrere sig om budgetområder på DR10, idet de øvrige delregnskaber som hovedregel balancerer.

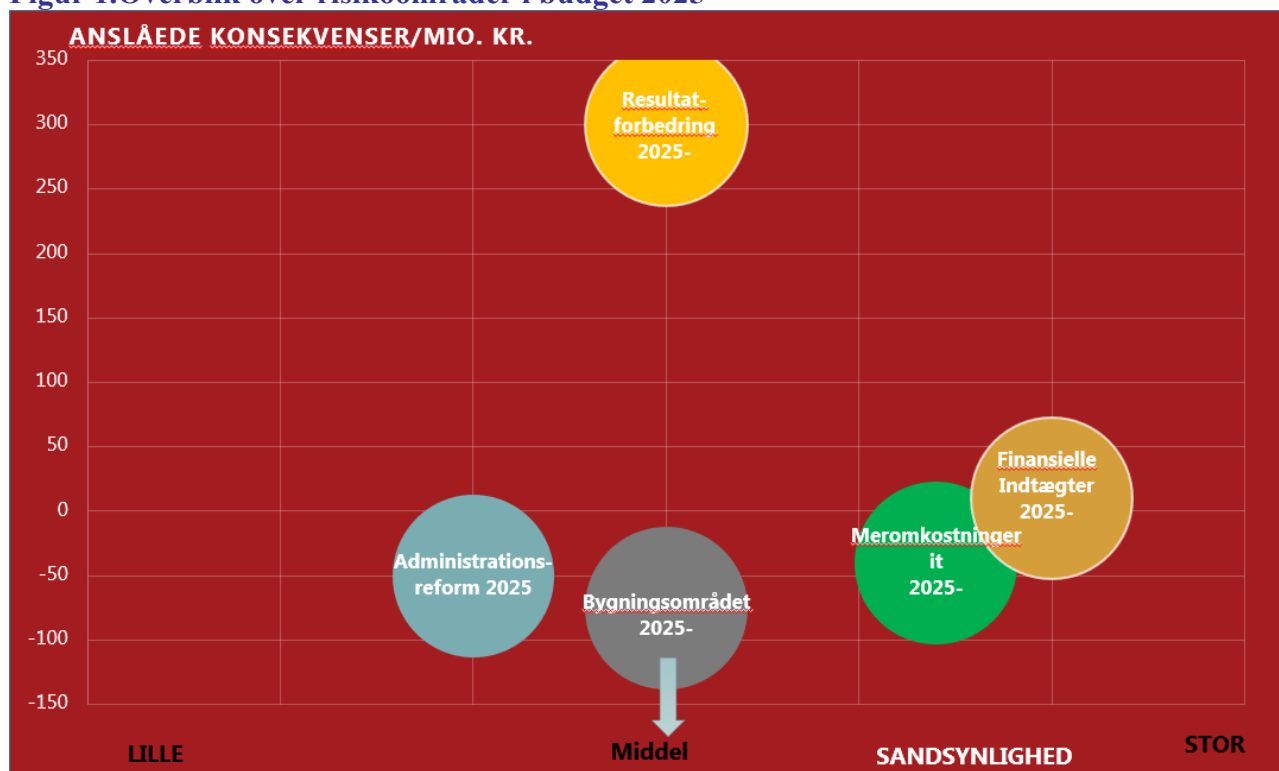
Som følge af, at KU er meget tidligt i budgetprocessen, vil de anvendte estimater været forbundet med stor usikkerhed, idet opgørelsen af mulige mer- eller mindreudgifter vil afhænge af nærmere analyse, skalering af indsatser m.v.

I figuren nedenfor fremgår en række udvalgte budgetområder, som i særlig grad ventes at påvirke budget 2025. Billedet ændrer sig løbende i takt med, at nye risici opstår, ændrer karakter, bliver så sandsynlige at de indarbejdes i budgettet eller helt bortfalder igen.

Negativ værdi i figuren afspejler en forventning om, at det pågældende område kan bidrage negativt til resultatet. Tilsvarende er positive tal udtryk for en positiv risiko, som kan bidrage positivt. De angivne tal angiver mulige

budgetændringer i forhold til det udgangspunkt for 2025, som følger af budgettet for 2024.

Figur 1. Overblik over risikoområder i budget 2025

Nedenfor gennemgås de enkelte risikoområder i figuren. Endvidere gennemgås andre risikoområder, hvor det enten er vanskeligt at give et bud på størrelsen af risikoen i 2025 og/eller risikoen primært handler om overslagssårene 2026-28.

1. Resultatforbedring

KU har en opsparing på 1,8 mia. kr. Denne opsparing udtrykker, at de afsatte midler bagudrettet ikke er blevet anvendt fuldt ud.

Der anvendes sædvanligvis en såkaldt negativ budgetkorrektion i Ø1 og Ø2 på toppen af de indmeldte prognoser fra fakulteter, bygningsområdet og fællesadministrationen, som udtrykker, at den samlede prognose på DR10 ikke forventes at blive realiseret. Der har ikke tidligere været tradition for at indarbejde en ledelsesmæssige korrektion i primobudgettet, men det overvejes frem mod udarbejdelse af budget 2025.

Ved budgetteringen på KU ses der således en generel tendens til, at det faktiske resultat ligger over forventningerne i budgettet, hvorfor resultatet for KU ender væsentligt mere positivt ud end budgetteret. Den gennemsnitlige afvigelse over en periode på seneste fem år (2018-2022) har været en årlig

gennemsnitligt positiv afvigelse i resultatet ift. det budgetterede på 300 mio. kr.

SIDE 6 AF 10

Tabel 3 Årlige budgetafvigelser

	2019			2020			2021			2022			2023			Gennemsnit
	Budget	Regnskab	Dif.	Budget	Regnskab	Dif.	Budget	Regnskab	Dif.	Budget	Regnskab	Dif.	Budget	Regnskab	Dif.	
FAK	7,5	113,9	106,4	-205,2	54,3	259,5	-184,6	108,2	292,8	-253,7	-26,4	227,3	-179,0	-69,2	109,8	199,1
BYG	0,0	18,6	18,6	49,8	167,2	117,5	14,1	124,4	110,3	21,7	109,7	88,0	-160,9	-24,5	136,4	94,2
Central	17,0	139,6	122,6	12,0	7,2	-4,8	58,3	94,3	36,0	-44,5	-318,9	-274,4	-71,6	103,4	175,0	10,9
I alt	24,5	272,2	247,6	-143,5	228,7	372,2	-112,1	326,9	439,1	-276,5	-235,6	40,9	-411,5	9,7	421,1	304,2

Dette gennemsnit er behæftet med variationer og individuelle forklaringer i de enkelte år. 2020 og 2021 var generelt præget af lav budgetpræcision pga. effekterne af covid-19. Yderligere er der en del af de årlige afvigelser i tabel 3, der vedrører forsinkelser på bygningsområdet, herunder forsinket overtagelse af større byggerier, som nu er fuldt ud overtaget. Det skal bemærkes, at de årlige mindreforbrug dækker over store variationer imellem hhv. mer- eller mindre forbrug forskellige steder internt i organisationen og at et mindreforbrug her ikke nødvendigvis påvirker det centrale råderum i nævneværdigt omfang, jf. også tabel 3. Konsekvensen vurderes til 300 mio. kr. og sandsynligheden til middel.

2. Bygningsområdet

Der er i budget 2024 indarbejdet et besparelseskraav på bygningsområdet, som skal realiseres fra 2025 og frem. Besparelseskraavet er på 75 mio. kr. i 2025, 300 mio. kr. i 2028 og stiger yderligere til 500 mio. kr. i 2033.

Besparelseskraavet er fastsat, så bygningsområdet fra 2025 ikke finansieres via brug af opsparing (fordi opsparingen på bygningsområdet på det tidspunkt er budgetteret anvendt fuldt ud), men således alene er finansieret af den forudsatte DR10-ramme. Det bemærkes, at der i budgettet for 2024 er betydelig opdrift i omkostningerne på bygningsområdet bl.a. som følge af den fulde overtagelse af Niels Bohr Byggeriet samt den forventede overtagelse af et nyt byggeri til Statens Naturhistoriske museum ved Sølvtorvet.

Der er igangsat en proces, hvor der skal udarbejdes et beslutningsoplæg til tiltag, der kan udmønte besparelseskraavet bl.a. via fortætning af KU's bygningsmasse samtidig med, at der også pågår selvejdrøftelser, der kan ændre bygningsøkonomien. De igangsatte tiltag skal være med til at understøtte, at KU's bygningsområde indfrier målet om, at omkostningerne maksimalt må udgøre 20 procent af KU's omsætning.

Der er risiko for at besparelsen ikke nås. Sandsynligheden vurderes til middel. Som nævnt er der lagt besparelseskraav ind på ca. 75 mio. kr. i 2025 stigende til knap 300 mio. kr. i 2027. Udfordringen stiger fortsat i årene herefter. Det bemærkes, at der heri også indgår stigende omkostninger til reinvesteringer i bygningsmassen.

3. Meromkostninger it

It-området er i budget 2024-2027 tilført ekstra 25 mio. kr. i 2025 faldende til 21,1 mio. kr. i 2027. Midlerne finansierer bl.a. prisstigninger på licenser, konsolideringsprogram etc.

Der er dog forventninger om fortsat stigende omkostninger på it blandt andet som følge af den generelle udvikling på it, når det gælder software og kompetencer på området samtidig med, at digitalisering og efterspørgslen på it-løsninger vil øges blandt andet som følge af digitalisering af administrative processer, behov for optimeringer, øget it-sikkerhed og storage. Der er også effektiviseringer knyttet til it, men disse indgår som led i realiseringen af de 300 mio. kr. i administrationsreformen. En stor del af omkostningsstigningerne medfører dog ikke effektiviseringer (fx sikkerhed, storage og stigende licenspriser).

Der pågår et arbejde med at identificere de fremadrettede behov og omkostninger forbundet hermed. I samme arbejde skal det desuden vurderes, om fremadrettede behov kan finansieres via modgående effektiviseringer på it-området, eller ved at it-ydelser fra KU-IT udover et vist basisniveau i højere grad finansieres via en afregningsmodel, således at der sikres en mere klar efterspørgselsstyring. Konsekvensen vurderes med stor usikkerhed til 40 mio. kr. over en årrække i meromkostninger og sandsynligheden lidt over middel.

4. Administrationsreform

KU's bestyrelse forventes i juni 2024 at tage stilling til et beslutningsoplæg vedr. en administrationsreform på KU. Der forventes herefter igangsat en omfattende implementering af de besluttede tiltag. Reformen skal dels sikre en bedre administrativ understøttelse af KU's kerneforretning og dels på sigt frigøre ca. 300 mio. kr., der forventes anvendt til nye aktiviteter inden for uddannelse, forskning og innovation. Denne del af reformen vil således alt andet lige have en neutral påvirkning af KU's økonomi.

Implementering af reformen vil dog på den kortere bane medføre omkostninger relateret til HR-processer (sandsynligvis allerede fra 2024), fysisk indretning, IT-systemer, og en række andre omkostninger. Nogle af disse omkostninger vil være midlertidige, andre muligvis permanente. Omkostningerne skal kvalificeres, og der skal tages stilling til finansiering. Det forventes at reformen *brutto* frigiver ca. 125 mio. kr. allerede i 2025. Der skal i forbindelse med budgetprocessen for 2025 udarbejdes et budget for implementering af reformen med henblik på, at det kan tages stilling til ovenstående. Såfremt disse omkostninger ikke finansieres af provenu fra reformen, vurderes der helt foreløbigt at kunne opstå ufinansierede meromkostninger på 50 mio. kr. Forslaget forventes dog at være, at omkostningerne finansieres af provenuet, hvorfor sandsynligheden er sat til lille/middel.

5. Finansielle indtægter

KU har aktuelt en likviditet på ca. 4 mia. kr. Ca. halvdelen er placeret i kapitalforvaltning (obligationer og aktier), mens de resterende midler er placeret i banken.

Der budgetteres normalt alene med renter fra indeståender i banken, mens der normalt ikke budgetteres med afkast fra kapitalforvaltning. I de seneste fem år (2019-2023) har afkastet fra kapitalforvaltning i gennemsnittet været 13,1 mio. kr. med store årlige variationer rundt om dette gennemsnit. Med forbehold for, at der i enkelte år kan være negative afkast (som tilfældet var i 2022) er der alt andet lige tale om en forsigtig budgettering.

Der er i budgettet for 2024 budgetteret med renteindtægter på 40 mio. kr. i årene 2025-2027. Der skal i budgetprocessen for 2025 laves et opdateret estimat. Det vurderes, at budgettet kun marginalt vil ændre sig, idet det fortsat lægges til grund, at der ikke budgetteres med indtægter fra kapitalforvaltning. Konsekvensen vurderes til 10 mio. kr. og sandsynligheden stor.

6. Omlægning af kandidatuddannelser

I budgettet for 2024 indgår ikke forventede konsekvenser af den såkaldte kandidatreform, som ændrer en stor del af uddannelseslandskabet på universiteterne. Det forventes, at de første studerende på de nye etårige kandidatuddannelser begynder i 2028. Denne del medfører ændringer i STÅ-finansieringen (indtægtssiden), ligesom der vil være ændringer i KU's omkostninger til at gennemføre uddannelserne.

Et yderligere sigte med kandidatreformen er et reduktionsmål på bacheloroptag allerede fra 2025 på 8 procent. Ift. dette skal erindres, at regionaliseringsens reduktionsmål på 6 procent er indeholdt heri. KU's optag i 2022 og 2023 har været lavere end forventet, hvilket betyder, at KU ligger lavere i optag end antaget i indfasningsplanen for regionalisering. Til gengæld er kandidatreformens sigte, at reduktionen allerede skal være indfaset fra 2025 og ikke 2030/2032 (som i regionaliseringsplanen), så derfor forventes større økonomisk effekt i 2026 end ellers forventet. Der er endnu ikke konkrete beregninger, blandt andet fordi den konkrete fordeling mellem hovedområder/fakulteter er ukendt, men der vil blive udarbejdet et foreløbigt bud i forbindelse med midtvejs-STÅ-prognosen primo april 2024 i samarbejde med fakulteterne. Området er derfor heller ikke afspejlet i figur 1.

Der er nedsat et kandidatudvalg som i løbet af det næste års tid skal konkretisere ændringerne i uddannelserne på universiteterne, hvorefter beregninger over økonomiske forhold kan foretages med større sikkerhed.

7. Nyt studieadministrativt system

KU er i samarbejde med landets øvrige universiteter (undtagen Aarhus) i gang med at udvikle og implementere et nyt studieadministrativt system

'NYT SIS', der skal erstatte det nuværende studieadministrative system STADS/DANS. Samarbejdet er organiseret i et fælles program, der er forankret på Danmarks Tekniske Universitet.

Indarbejdelsen i KU's budget er sket fra Ø2 2023 og frem og er baseret på den oprindelige businesscase, dvs. et estimat fra februar 2022 på i alt 280 mio. kr., heraf 240 mio. kr. fra 2023-2027. Det er planen, at ibrugtagning sker i 2027. Investeringerne er optaget på balancen og efter 2027 forventes årlige afskrivninger på 12 mio. kr.

De samlede forventede programudgifter og programmets samlede gevinster vil blive opdateret og konsolideret i forbindelse med afklaringsfasen i første halvår 2024, hvor også businesscasen kvalificeres. Der foreligger pt. ikke forventninger om at systemet vil blive dyrere.

8. Provenu fra nyt projekttillæg og bidragsmodel

Universiteterne har indgået en aftale med seks store private danske fonde om en bedre forskningsfinansiering i form af et projekttillæg. Aftalen gælder pr. 1. januar 2024, men selve implementeringen af aftalen kommer til at ske gradvist i løbet af 2024, da en række elementer i aftalen stadig er under afklaring. Aftalen er ikke indarbejdet i budgettet for 2024, hvor bidragsmodellen fortsat gør sig gældende.

De økonomiske effekter for KU vil afhænge af denne afklaring samt af, hvordan fondene i praksis vælger at udmønte aftalen. Projekttillægget vil som udgangspunkt dække flere indirekte omkostninger, der afholdes centralt på KU. Samtidig med implementering af projekttillægget er der dog også omkostninger, der ikke længere finansieres af fondene som en direkte omkostning, men betragtes som finansieret med projekttillægget. I 2024 og 2025 vil indtægterne fra projekttillægget tilfalde institutterne, på samme vis som nuværende bench fees og overhead. Forventeligt fra budget 2026 justeres KU's budgetmodel, mhp. at håndtere, hvordan KU fordeler eksterne midler til dækning af følgeomkostninger. Sideløbende vil den nuværende bidragsmodel blive udfaset. Aftalen om projekttillæg forventes således ikke på den korte bane at påvirke KU's centrale råderum, men vil forventeligt herefter bidrage positivt. Der vil frem til budget 2025 blive regnet yderligere på dette.

Videre proces

SIDE 10 AF 10

Som beskrevet indledningsvist pågår der frem mod efteråret 2024 en yderligere validering af de centrale budgetområder samt de risici KU kigger ind i, processen er følgende:

- På forårets målplansmøder vil fakulteternes budgetter blive drøftet, og fakulteterne udarbejder budgetter på baggrund heraf.
- 31. august finanslovsforslag 2025
- På bestyrelsesmøde den 1. oktober vil bestyrelsen blive præsenteret for et opdateret ”økonomisk overblik”.
- På handleplansmøderne primo november forhåndsgodkender rektor fakulteternes budgetter.
- På bestyrelsesmøde den 11. december behandles KU’s samlede budget 2025. Budgettet indeholder ud over KU’s konsoliderede budget også en opdateret egenkapital samt et 10-årigt bygningsbudget.